

ST. OLAV

Nr. 43

Oslo, den 25. oktober 1935.

47. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskelad

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: „Er du en konge? — Barnekomunionen og pave Pius X's dekret — Systerne — Etiopia og kirken — Kirkevigselen i Kristiansand — Er pater Turquetil av norsk ætt? — I hedningeland — Dødsfall i St. Pauls menighet i Bergen — N. K. K. F.s utlodning — Spørsmål og svar — Herhjemme — og derute—

„Er du en konge? —?“

Det går gjennom hele menneskeheten i våre dager et rop — det stiger op til den Kristus som en gang vandret her på jorden, delte våre kår og led og døde for vår skyld: «Er Du en konge?» Det er et rop som eier mange toner — det lyder snart i tvil snart i tro, snart klinger det i håp, men ofte i fortvilelse. Det første menneske som formet det var Pontius Pilatus — han spurte fordi han ikke forstod hvad Kristus sa ham om sitt rike som ikke er av denne verden. Og ned igjennem tidene har dette spørsmål lydt fordi Guds rike er midt iblandt oss — i verden om enn ikke av verden.

«Er du en konge?» — i tro og håp, i tvil og fortvilelse stiger spørsmålet op, men også ofte i forakt og flir. Ti ennu finnes dem som slutter sig til soldatenes flokk — og som i hån og spott hilser Kristus, Frelseren, som «konge». Vi hører disse stemmer — de har jo i den aller siste tid steget op mot den hellige Fader fordi han ikke har «vist sin makt og stanset krigen».

«Er du en konge?» Er Kristus konge med all makt i himlen og på jorden?

*

Hvad svar gir Kristus selv på dette spørsmål?

Han svarer som han svarte Pontius Pilatus: «Jeg er kongen».

«Jeg er kongen», vårt hjerte bever i ærefrykt og festnes i troskap når vi hører disse ord. Ti hvor meget menneskene enn søker å tilsidesette og overhøre hans berettigede krav til sig, så lar han sig ikke i lengden fortrenge. Han venter i det lengste på at vi skal velge å være borgere i hans rike, fremfor opprørere.

Men hvorledes forkynner han sitt mektige: «Jeg er kongen» for oss?

Han forkynner det gjennom naturens herlighet: solen lar han stå op — lynet er i hans makt — vind og vær adlyder ham — ingen menneskelig hånd kan gripe inn i hans vidunderlige stjerneur og forstyrre dets gang.

*

«Jeg er kongen» — forkynner han triumferende — «og råder over hver enkelt skapnings skjebne. Menneskene formidler et vesens tilblivelse — men det er jeg som gir livet, som det er jeg som sender døden. Den ubønnhørlige død som ingen kan trosse — min viljes tjener. Du, menneske, kan føle dig helt uavhengig — du kan selv gjøre ende på dine lidelser og tro derved å slippe fri for ditt ansvar — men engang vil du forferdet erkjenne, at det er jeg, din allmektige Herre, som ene har rett til å bestemme over hvert levende vesens begynnelse og slutt. Og da blir ditt regnskap tungt å avlegge».

*

«Jeg er kongen —!» trøster Kristus de motløse og forsakte — «og de ydmyke får føle min nåde. Jeg beskjemmer de kloke, men de undertrykte og forfulgte står jeg bi, — og av deres tårer og blod lar jeg rinne en lysere og lykkeligere fremtid for deres barn».

«Jeg er kongen —!» streng og formanende lyder Kristi røst — «og en konge som til sin råddighet har alle rettferdighetens fryktinngytende våpen. Men det er mitt ønske og min vilje å komme som fredsfyrste — og dra inn i menneskenes

hjerter når de vil åpne sig for mig. Og hvor jeg kommer inn og får oprette riket mitt — der hersker mildhet, tålmod, fred og glede — og derfra kan jeg utstrekke min makt over hele jorden, over alle folkeslag ut fra hver enkelts sinn. Og jeg vil ikke hvile før dette rike er erobret og befestet: sannhetens og livets rike, hellighetens og nådens rike, rettferdighetens, kjærlighetens og fredens rike».

Et sted i verden — ved Rio de Janeiro — hever sig et 650 m. høit fjell, Corvocado Peak, som behersker hele byen og havnen. Oppe på denne topp

er reist en Kristi-Kongestatue, 45 m. høi, som brer sine armer ut som for å favne hele menneskeheten. Statuen bærer på sin sokkel den samme inskripsjon som obelisken på Petersplassen i Rom: «Kristus seirer! Kristus regjerer! Kristus befaler!» Den er reist av katolikker og står der som et synlig vidnesbyd om vårt svar på Kristi spørsmål til menneskene: «Hvem sier du mig å være?» I tro og håp er Krist-konge-festen innstiftet — i tro og håp feirer vi den, idet vi utover verden forkynner som vårt svar så alle hører det:

«Se, din konge kommer til dig —».

Barnekomunionen og pave Pius X's dekret.

Guds rike tilhører de små barn. Klart og tydelig sa Kristus de ord til disiplene da de vilde hindre mødrene i å komme til ham med sine barn — og allikevel er det ikke mer enn 25 år siden at pave Pius lukket den største helligdom i dette Guds rike som er iblandt oss op for dem og gav dem adgang til dets kosteligste skatt. Den 8. august 1910 utsendte han dekretet «Quam singulari Christus amore», som gav barn adgang til den hellige Eukaristi. Det fortelles at inspirasjonen til denne velsignelsesrike handling fikk paven allerede da han var patriark av Venedig. En dag søkte en mor med sin ganske lille datter foretrede hos ham. Den lille pike som bare var syv år, kom for å be om tillatelse til å foreta sin Førstekommunion den neste dag — men det som hun slik anmodet om var mot all skikk og bruk. Hun visste det godt — men allikevel. Grepet av hennes tillit og tro vilde kardinal Sarto, altså den senere Pius X., dog sette henne på prøve og han spurte henne derfor:

«Hvor mange naturer er der i Jesus Kristus?»

«To» — svarte barnet. — «den guddommelige og den menneskelige».

Da vendte kardinalen sig mot sin sekretær og sa:

«Skriv til sognepresten i St. Sylvestre at han skal tilstede denne lille adgang til den første kommunion, og at jeg selv vil rekke henne den, da jeg akter mig til kirken for å bivåne den høitidelige handling».

Dette dekret var til og med en helt logisk følge av pave Pius's arbeid på å vekke de troendes bevissthet om den rikdom av nåde som vi besitter i det allerhelligste Sakrament. Det var et direkte mottrek mot Jansenismen — det farlige kjetteri som fra sitt ophavssted Holland hadde bredt sig over hele verden og var så meget desto farligere som det særlige henvendte sig til de nidkjære og brennende sjeler med sin lære om, at vi ikke var verdige til å kommunisere ofte og av ærefrykt for Kristus skulde gi avkall på kommunionen.

Men Pius X. forstod at her i denne tilsynelatende så vakre form lå skjult en av de største fristel-

ser menneskeheten har vært utsat for — et djævelsk forsøk på å franarre oss Kristi største gave — og med hele sin gudgivne pavelige autoritet gikk han inn for Tridenter konciliet's ord: «Det hellige koncilium ønsker at de troende som bivåner en messe ikke bare skal kommunisere åndelig, men motta helt virkelig det eukaristiske Sakrament». Det pavelige dekret om den hyppige kommunions velsignelse og med den sterkeste anbefaling til å dra nytte av disse velsignelser, blev utsendt i desember 1905 og hilst med begeistring av hele den katolske kristenhet — og det neste skritt blev å la den samme velsignelse bli de små barn tildel.

Så meget mer som man derved vendte tilbake til hvad der hadde vært brukt i Kirkens aller eldste tid. Vi vet at i det tredje århundre fikk de små barn under dåpen en dråpe konsakrert vin som den aller første Eukaristi — og helt fra den spedeste alder av fikk de lov å kommunisere, idet de satt ved siden av prestene og fikk hvad som blev tilovers efter de voksnes kommunion. Men denne sedvane forsvant og nu fikk barna ikke adgang før deres forstand kunde fatte hvad det ophøiede Sakrament var, hvilket blev fastslått ved det fjerde Laterankoncilium i 1215. Alderen blev bestemt å være 10 — 12 år. Men derved blev de fratatt den største hjelp til karakterens festelse og utforming — hvad f. eks. Thomas av Akvina forstod hvorfor han hevdet at barn skulde meddeles Eukaristien når de forstod å ha ærbødighet for den. Det samme fastslår Pius X. dekret av 1910: barn kan tilstedes adgang til altrets høihellige Sakrament når de forstår å skjelne mellem det eukaristiske brød og almindelig brød og nærmer sig altret med ærefrykt.

Og i de 25 år som er gått siden dette dekret blev satt i kraft, har dets velsignelse trådt klarere og klarere frem. Det har vist sig at fra 7-års alderen av er barn mottagelig for Eukaristiens nådegaver — altså for den kraft og styrke, som deres vilje til det gode mottar gjennom den. Vi setter vår erfaring op imot de mange angrep som våre i troen fraskilte brødre har rettet mot vår barnekom-

munion. De har sagt at barn uten skade kan vente — vi vet at ventetiden kan bli for kostbar, idet vi erindrer hvor kort vår levetid er og hvor dyrebar hver stund kan være når det gjelder å utvikle oss for vår evige bestemmelse.

Et barn er ikke mange år før det vet at det er noe som er galt og noe som er riktig og vet å velge mellom det riktige og det gale. Et barn er ikke mange år før det forstår at Gud er den store herlige far og Jesus er hans sønn, som kom til jorden julenatt for å lære oss alle å bli lydige og gode og sannferdige og hjelpe oss til på vår side å være hjelpsomme. Og i så mange år har den hellige kommunion vært utdelt til våre barn at vi vet at pave Pius X. har skjenket dem den største gave de kunde få, og at han så riktig da han hevdet at barn i 7-års alderen godt forstår at han som lå i krybben også kan skjule sig i den hvite Hostie — forstår det på samme måte og like så godt som vi voksne: gjennom troen. Og vi har jo den glede å se at ikke alene om søndagene, men også under den daglige skolemesse mottar våre barn kommunionen av oppriktig hjerte og ut fra en virkelig trang, fordi de

vet at den helt konkret hjelper dem til å bli snildere, forstandigere, sterkere i gode ønsker og god vilje. Skulde alle disse barn ha ventet turde det vel ha hendt at meget godt kunde være blitt forspilt. Vel-signet være pave Pius X's minne! Men pave Pius X fikk ennå mens han levde mange beviser på hvor takknemlig ikke minst de små var ham fordi han hadde latt dem «komme til mig». Et av de mest rørende beviser var det store pilgrimstog som i april 1912 drog til Rom og som talte fire hundre franske barn hvortil sluttet sig barn fra Italien. Søndag den 14. april fikk alle disse barn defilere i det siktstinske kapell forbi den hellige Fader som personlig overrakte hver av dem en erindringsmedalje i sølv.

Et kvart sekel er gått siden pave Pius X lukket Tabernaklet op for «disse mine små» — og Kristikongesøndag nu i år blir her i Norge vigslat dette minne. I store felleskommunioner samles alle katolske barn ved Herrens bord — de voksne følger efter i takk og pris for hjelpen de har fått til oppdragsgjerningens vanskelige og ansvarsfulle oppgave.

Systemerne.

(Til vigsla av hospitalet på Hønefoss.)

Lyft upp augo, unge, gamle,
sjå den store skire møyarskaren
som bårar og strøymer i ovlange fylgje
gjennom byar og bygder og grisne grender,
over vang og vidd, frå blåne til blåne,
gjennom djupaste dalar o ulendte audner,
i ver og i uver, i hete og frost.

Kven er dei, kvar fer dei, kva: vil dei?
Er det valkyrjor på stridsferd?
Og kven er so Herren dei lyder?
Er det for herfang dei strider,
so kongen dei tener kan auka si makt og
sitt velde?

Til vinning og herfang han sende deim ut,
med våpen som kjem ifrå livsens smida,
Guds eige logande hjarta.
Frå siger til siger dei går,
desse gudvigde smålatne møyar,
som fylgjer Guds heilage moder
med Herren i frygd og lidning
og retter dei mjuke hjelpande hender
til lidande brøder og systere.

Krossmerkte er dei til merg og til bein,
og djupast i hjarta,
og krossen seg lyfter høgt over ferdi
og viser oss alle kva hovding dei hyller.
«Elska kvarandre!» han sa.
Gå ut og ber frukt!
Det de gjer imot mine, dei minste,
det gjer de mot meg.»
Og dei gjev alt, og fær alt,
dei ofrar livet, og vinn livet.

Sælestovor reiste Kyrkja i gamal tid
for dei som fór villt på fjell og heid
og var trøytt og mødde og sjuke.
Sælestovone reiste seg atter.
Der lyser og vermer Livsens Sol.
Det blinkar so venleg frå rute
til deim som ferdast der ute.
Sæle er dei som kjem der,
Sæle er dei som tener der.

Lars Eskeland.

Etiopia og kirken.

Etiopia, det land mot hvilket hele kristenhetens øine er vendt i disse dager, har 50 000 katolikker på en befolkning av ca. 12 millioner. Størstedelen av befolkningen er riktignok kristne, men tilhører den skismatiske, såkaldte koptiske kirke. Men der er også mange muhammedanere.

Den katolske misjonsvirksomhet i dette land daterer sig ca. hundre år tilbake i tiden. Misjonærene er for det meste franskmenn og italienerne. Landet er delt i tre apostoliske vikariater og et apostolisk prefektur.

Noen kapusiner-prester hadde allerede i det 17. århundre villet opta arbeidet i landet. Men landet var ennå ikke modent og det endte med at disse misjonærer led martyrdøden. De blev stenet til døde i byen Gondar i året 1638. Først to hundre år senere kom igjen katolske prester til landet. Det var en fransk opdagelsesreisende, Antoine d'Abbadie, som innstendig opfordret den daværende pave, Gregor den 16. til å begynne en apostolisk virksomhet i landet. Paven opfylgte dette ønske ved å utnevne den italienske kapusiner munk, Wilhelm Massaia til den første apostoliske vikar. Dette skjedde i året 1846. Han reiste straks avsted sammen med tre ordensbrødre.

Nu begynte et vanskelig og farefullt arbeid for de tre misjonærer. Kort etter ankomsten blev de igjen tvunget til å forlate landet. Men de gav sig ikke. De vendte tilbake og biskop Massaia opholdt sig 35 år i landet. Da blev han av helbredshensyn, som en gammel mann nødt til å forlate landet. I Rom gjorde paven ham til kardinal som belønning for hans store og opofrende apostoliske virke blandt dette 3/4 barbariske, men dog gode folk.

Litt efter litt, ved mildhet og kjærlighet, men med stor energi og iherdighet var det at de første misjonærer vant frem til først å bli respektert og siden høiaktet av landets befolkning og dets ledende menn. Det er således et faktum at biskop Massaia ved slutten av sitt opphold i landet var den daværende keiser Teodors rådgiver. Dette var så meget mere bemerkelsesverdig som den samme keiser tidligere hadde vist ham den største mistillid og motstand. Også den unge prins Menelik, den senere berømte store keiser, hadde den største tillid til ham. Han rådførte sig med biskopen i alt angående såvel sine personlige og private affærer som det der angikk landets styre. Det er ikke tvil om at det politiske centraliserings- og det kulturelle opplysningsarbeid som er foregått i Etiopia siden keiser Meneliks dager skyldes impulser fra den store kardinal Massaia.

En av de viktigste oppgaver Massaia stilte sig var å opdra og forme en innfødt etiopisk geistlighet. Til å begynne med gikk dette langsomt, men litt efter litt,

eftersom opplysningsarbeidet skred frem meldte det sig stadig flere unge menn som presteaspiranter.

Biskop Massaia hadde en god medhjelper i sin koadjutor — biskop, franskmannen mosignor Taurin, som også siden fulgte efter ham i hvervet som misjonens leder i 1880. Også han fant mange vanskeligheter og hindringer på sin vei. De små misjonskapeller blev lukket, de utenlandske prester utvist av landet, mens de innfødte prester var nødt til i all hemmelighet å utøve sin prestelige virksomhet. Men den nye apostoliske vikar mistet ikke derfor motet. Han fortsatte med å utdanne misjonærer. Han lærte dem først sproget. Så fikk han trykt en katekismus på etiopisk, siden det Nye Testamente, dernæst en grammatikk og en liten bønnebok. Litt efter litt vendte så misjonærene tilbake. Kapellene blev igjen åpnet og nu stod man bedre rustet med åndelige våben enn før.

I året 1889, da keiser Menelik besteg troen, mente man at regjeringen skulde vise sig mere vennlig stillet overfor den katolske Kirke. Dette skulde også vise sig å være sant. Men først måtte Kirken gjennomgå nok en trengselstid. I begynnelsen av keiser Meneliks regjering skjedde en stor tragedie. To kapuciner-prester blev nemlig myrdet på sin post. Det var også andre beklagelige foreteelser, som særlig hadde sin årsak i den koptiske geistlighets motvilje. Disse så jo sin stilling truet og opphisset derfor det uoplyste folk mot de katolske misjonærer. Men biskop Taurin viste slik iver for sjelenes velferd, særlig under en stor hungersnød som etterfulgtes av megen sykdom og elendighet, at befolkningen litt efter litt innså at den hadde vært urettferdig mot katolikkene. Det blev derfor funnet helt i sin orden at keiseren kaldte flere av dem til høie stillinger i landets administrasjon. Da biskop Taurin døde i 1899 hadde Kirken definitivt sikret sin stilling i landet og vunnet befolkningens velvilje.

Biskop Taurin fikk som efterfølger biskop André Jarrosseau, som ennå i en alder av 80 år leder sitt apostoliske vikariat i provinsen Galla. Også han er av fransk opprinnelse.

I hans tid har man lagt megen vekt på alleslags sociale og humanitære velgjørenhetsvirksomheter. Det er opprettet sykehuser, internater, matstasjoner og hjem for foreldreløse barn. Han har grunnlagt et seminar for utdanning av prester og han har også opprettet et såkalt «petit-seminair» hvor de gutter som ønsker å bli prester kan få sin første elementære utdanning. Franciskanersøstre har tatt sig av den kvinnelige ungdoms oppdragelse. De har mange skoler og dertil et novisiat for utdanning av innfødte ordenssøstre. Men det største tiltak biskop Jarrosseau har satt ut i livet er den plan også hans forgjenger arbeidet med, nemlig en stor koloni for spedalske.

Det var på den tid tusener og atter tusener av spedalske i Etio-

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings- og livrenteselskap

Stiftet 1847.

pia. Men det hadde aldri vært gjort noe for disse spedalske. Heller ikke hadde det vært gjort noe for å hindre sykdommens utbredelse ved smitte. Misjonene hadde riktignok små forbindingsstasjoner fra begynnelsen av. Men dette var jo meget utilstrekkelig. Man kunde stadig se store flokker av spedalske streife om i all sin elendighet, fillete, med svære sår, skidne og urenlige, mens de ernærte sig ved tiggeri.

I 1901 bestemte biskop Jarrosseau sig til å grunnlegge en koloni for spedalske. Utenfor byen Harrars murer var det han bygget den og innbød de spedalske til å komme og slå sig ned der. Presten Bernhard de Cahors var koloniens leder. Til assistanse hadde han flere ordenssøstre. Disse hjalp da de spedalske så godt de kunde, gav dem mat og klær, medisinsk hjelp og sørget for å gi dem kristendommens åndelige trøst gjennom undervisning og bønn. Siden 1901 har denne koloni utviklet sig stadig. Mere enn 200 spedalske er døde der etter at de er blitt styrket med den katolske kirkes mektige sakramentale nådemidler.

I kolonien lever hver patient i sin egen lille hytte på etiopisk vis. Det er adskilte avdelinger for kvinner og menn. Ingen tvang er ellers lagt på dem uten den at de må undgå all omgang med friske mennesker. I kolonien har de all den beskjefte og underholdning de trenger og det er sørget på beste måte såvel for deres fysiske som åndelige velferd. Alt er truffet av foranstaltninger for å hjelpe dem sålangt menneskelige krefter kan hjelpe slike ulykkelige som er angrepet av en så forferdelig sykdom. Det er også skole i kolonien.

Kolonien ledes for tiden av pater Charles. Denne er så avholdt av koloniens innvånere at de, da biskopen for en tid siden tenkte på å beordre ham til en annen virksomhet, i samlet flokk bønnfallt om å få beholde ham, et ønske de også til sin store glede fikk oppfylt.

Etiopias kirkeprovins er som omtalt inndelt i tre vikariater og et prefektur. Det Apostoliske vikariat i det sydlige Etiopia står under ledelse av Capusiner-prester fra provinsen Toulouse i Frankrike. Det har ca. 7000 katolikker av en samlet befolkning på 6,8 millioner. 24 franske og 10 innfødte prester er i virksomhet der, dertil kommer 11 skolebrødre og ca. 70 ordenssøstre, hvorav halvdelen er innfødte. Vikariatet har fem kirker og 14 kapeller.

Det apostoliske vikariat i Central-Etiopia står under ledelse av prester fra den hellige Vincens av Paulus prestekongregasjon. Her er det ennå ikke mere enn ca. 3000 katolikker av en befolkning på 6 millioner. 8 franske, 1 hollandsk og 15 innfødte geistlige arbeider her sammen med to skolebrødre og 20 innfødte ordenssøstre.

Det Apostoliske Vikariat i Eritrea i nord (det i krigen omstridte område) er betrodd de italienske capucinere fra Torino. Av en total befolkning på 476 000 innvånere er 5600 utenlandske og 31 000 etiopiske katolikker. I dette vikariat arbeider for tiden 26 italienske, og 76 etiopiske prester, mens 76

utenlandske og 78 innfødte søstre tar sig av den caritative virksomhet.

Det apostoliske prefektur i Kaffa i vest ledes av misjonskongregasjonen Consolata fra Torino. Her er av en befolkning på 2 millioner ennå bare 1760 innfødte katolikker. Prefekturet har to kirker og otte kapeller.

Konversjonenes antall har hittil ikke vært særlig stort. Den største hindring er selvsagt opposisjonen fra den koptiske geistlighet som flyter på økonomisk og annen støtte fra statens side. Til tross herfor er Kirkens prestige og innflydelse i landet betraktelig. Dette fikk sitt mest slående uttrykk for seks år siden da keiseren og keiserinnen av Etiopia på sitt besøk i Rom blev mottatt i høitidelig audiens hos paven. Senere har også en paveelig kommisjon fått en meget hedrende mottagelse i Addis Abeba.

Keiser Haile Selassie har selv vært elev i en av de katolske misjonsskoler. Han er ikke katolikk (det forbyr landets konstitusjon ham!), men har alltid vist katolikkene den største velvilje og toleranse, uansett den tildels sterke kritikk han i den anledning har vært gjenstand for. Han har også bidradd med større summer til opprettelse av katolske institusjoner.

Av den her gitte fremstilling vil det fremgå hvor lite grunnlag den beskyldning har som man fra uvitende ikke-katolsk hold er fremkommet med, hvor det påstås at de italienske myndigheter har handlet i overensstemmelse med Kirken når de er gått til sine krigerske foretagender. Som allerede tidligere omtalt her i bladet, har paven på det kraftigste fordømt enhver uberettiget angrepskrig og denne i særdeleshet. Det er neppe med den katolske befolknings og ennå meget mindre med Kirkens tilslutning at «il duce» er gått til krig. Kirken vil selvsagt ikke benekte at Etiopias befolkning i høi grad kan trenge å komme under kristen opplysning og kristen kultur. Men en slik kultur fremmes ikke ved bomber og maskingeværer, bare ved målbevisst, opofrende og fredelig arbeid. Slikt arbeid har pågått lenge og vilde uforstyrret ha kunnet gå sin stille gang fremover dersom ikke en maktsyk diktator og en ekspansjonslysten stormakt hadde lagt slike hindringer i veien, som kan komme til å ha de sørgeligste konsekvenser for den kristne kultur både i og utenfor Etiopia.

H å p.

Kirkevigselen i Kristiansand.

Vår vakre nye kirke nærmer sig nu med raske skritt sin fullendelse, og vi ruster oss til den store vigslingshøitid som er fastsatt til fredag den 1. november kl. 10,30.

Da vi venter et stort innrykk av gjester til den sjeldne festlighet — såvel fra nabomenighetene, Arendal, Stavanger og Porsgrunn, som fra Oslo —

vil jeg gjerne gjennom disse linjer få henvende mig til alle som tenker å komme herved for å ta del i høitideligheten. Det gjelder visse ting jeg må be våre kjære gjester om, forat festlighetene skal løpe av uten ulemper av nogensomhelst art.

1. For å regulere tilstrømningen og sikre alle trosfeller plass blir det utstedt adgangstegn som også vil bli tilstillet byens autoriteter, kirkens velgjørere o. a. Jeg må derfor be om at enhver som vil glede oss ved sitt besøk gir mig beskjed om det minst 3—4 dager i forveien. Er det et sluttet selskap som kommer, tør jeg be lederen om å få vite antallet. Jeg legger da det fornødne antall adgangstegn tilside, og gjestene er sikret adgang til kirken og sitteplass. Til eftermiddagsandakten som begynner kl. 5, er der fri adgang for alle. De kjære medlemmer av Oslo Katolske Ynglingeforening som har lovet å komme, vil fungere som ordensvern og ministranter. Porsgrunns kirkekor vil hjelpe oss med sangen.

2. De geistlige gjester tør jeg be om å medbringe taler og korskjorte. Alle gjester — både geistlige og legmenn — vil gjøre vel i å ta med sig salmebok. Der forefinnes riktignok et antall salmebøker som jeg har anskaffet for kirken, men de vil bli utdelt til de innbudne utenforstående.

Våre alltid offervillige St. Josefssøstre vil etter den festlige vigslingsgudstjeneste motta oss alle til middag og forøvrig sørge for de tilreisende trosfellers legemlige fornødenheter så langt råd er. Når undtas de geistlige som vil kunne overnatte i presteboligen og på hospitalet, vil våre gjester finne godt og billig losji i nærliggende pensjonater og privat-hoteller.

Altså, kjære trosfeller, hjertelig velkommen til Kristiansand! La det bli en imponerende prosesjon som følger Hs. Høiærverdighet biskopen, når klokken ringer for første gang fra St. Ansgars kirke, og vi i høitidelig optog fra det gamle kapell drar inn i den nye, festlige helligdom.

Dr. K. Kjelstrup,
sogneprest.

Er pater Turquetil av norsk ætt?

«Er det riktig stort, det store?» spør Ibsen. Det som vanleg går for å vera stort, er ofte som eit innholt tre, — det berre ser ut til å vera noko. Men mangt som er lite åtgått, er verkeleg stort, t. d. Solveig og heile offerlivet hennar. Soleis er det med pater Turquetil og mennene hans, som «St. Olav» har fortalt um, dei som reiste nord i den evige isen og inn i dei veldige vinterstormane, av kjærleik til Kristus og fulle av hans kjærleik til forkomne og avgløynde dyre sjeler.

Pater Turquetil er ein storlagd ishavsfarar på sin måte, av same støyping som Nansen og Svedrup og Amundsen og tusen andre kjende og ukjende nordmenn. Med heile sin naturlege manndom har pater Turquetil og venene hans gått i teneste hjå Kristus

og late seg føra av han. Og då veks manndomen deira til det utenkjelege, for di han vert til eitt med Kristi manndom.

Pater Turquetil! Eit underleg namn! Det kritla lik-som i nervone når ein sa det. Å, kjære vene! Det var da eit norskt namn, ovleg mykje brukt her i landet i gamal og ny tid: Tórkétill i si eldste gamla-norske form (samansett av gudenamnet Tór og Kétill).

Alt i gamal tid vart dette namnet samandrege til Torkell (ny skrivemåte Torkjell). Kétill heiter no både Kjetil og Kjell og Kjell.

Turquetil er soleis ei opphavlege form av namnet Torkjell med fransk skrivemåte, ettersom dei sa det ved det leitet då Gange-Rolv og mennene hans kom til Normandi. Pater Turquetil er tvillaust ætta frå desse norske vikingane, og er sjølv ein viking i Kristi tenesta.

Lars Eskeland.

I hedningeland.

Den 15. august i år feiredes efter Sakramentskongregasjonens opfordring millioner av barn i alle farver og representerende alle racer 25-årsdagen for pave Pius X's dekret om den tidlige barnekommunion ved en felleskommunion, som omspente hele verden. Det blev et eukaristisk hærskue, et moderne barnekorstog av uoverskuelige dimensjoner, og det så meget desto mer vidunderlig jo mer man tenker over hvad misjonslivet medfører av vanskeligheter — kan hende spesielt når det gjelder om å få barn i tale. Men innberetningen fra de forskjellige marker viser at der tross prestemangel, veldige avstander og kampen mot enten en helt primitiv mentalitet eller en gammel kulturs dekadente innflytelse, dog er opnådd resultater, som berettiger til å tale om et Kristi-konges seirstog gjennom verden.

«Den som har barna, har fremtiden» — ikke minst på misjonsmarken gjelder dette ord — og det er derfor intet under at det pavelige dekret om den tidlige barnekommunion nettopp ute i misjonene vakte stor glede — særlig i de sydligere egner er jo barna tidligere utviklet enn i Europa. Mens dekretet i de «civiliserte» land blev en del diskutert, satte man det straks i verk i hedningelandene og hadde bare gode frukter å melde om. St. Borromeussøstre i Alexandria har således kunnet fortelle om hvor gripende det er å se 8—9 år gamle barn med andakt motta den hellige Eukaristi, mens de noe yngre tigger og ber om å få være med.

«De hvite fedre» i Uganda førte barna gruppevis til misjonsstasjonene hvor de som siste avsluttende forberedelse fikk delta i eksersitier som begynte en søndag aften og sluttet om fredagen med den hellige kommunion. Ved en eneste stasjon mottok således en påske 820 barn førstekommu-nionen — og allerede i løpet av det første år tilstedes i dette distrikt ikke mindre enn 4986 barn adgang til Herrens bord. Fra Indien kommer også gode bulletiner om felleskommunionen der. Hvorledes i det hele tatt barnekommunionen virker får man et lite inntrykk av ved å lese de forskjellige rapporter som er innsendt fra stasjonene. Fra Bagandadistriktet beretter en misjonær at «der en dag kom en mor med sin lille seksårige datter som hun vilde ha opført på førstekom-

Korrespondanse - kursus

i tilskjæring og veiledning i søm.

Skriv efter p'an. Vedlegg svarporto.
Elever inntas til kurser hele året

Lady tilskjærer- og syskole

Pilestredet 31 Oslo - Telefon 10129.

munikantlisten. Jeg spurte henne: «Hvad vil du igrunnen her, lille venn?»

«Jeg vil be, pater».

«Godt — men er det mer du vil?»

«Jo, jeg vil ta imot min Jesus».

«Nei, det går ikke! Du er altfor liten! Du må gå hjem med din mor og være riktig snild — så kan du komme igjen neste år og så skal vi se om du kan slippe til a!»

Men barnet var ikke forberedt på at hun overhodet ikke kunde få sitt ønske oppfylt. Hun begynte å gråte så hjerteskjærende at jeg straks forstod at ønsket hos henne virkelig bunnet i en trang som hun var sig helt bevisst. Jeg forberedte henne da selv — så at hun med glødende iver gikk op i denne forberedelse og tilstod henne da selvfølgelig å få sitt ønske oppfylt».

En annen misjonær forteller hvordan livet former sig på en store misjonsstasjon når alle barna kommer dragende for å få sin forberedelse til sin første kommunion. Således inntraff en dag ikke mindre enn 540 gutter i 8—9 årsalderen, som alle kom direkte fra villnisset, de hadde ikke vært utenfor sine landsbyer og ante ikke hvordan det så ut på en misjonsstasjon. Fra hjemmene medbragte de en stråmatte som seng, en smal strimmel bomullstøi som klædrakt og etpar sukkerrør som føde! Det var alt. Mange av dem hadde måttet overnatte flere ganger underveis og det var jo ikke likefrem den reneste skare å få inn ad døren for de snilde svarte ordenssøstre. Men de blev ialt tre måneder på stasjonen — langt fra foreldre og søsken, men stelt med kjærlig omhu av disse søstre som fort vant barnas tillit, antagelig fordi de de hadde samme kulør som dem selv. Måltidene var et syn, og til å begynne med ikke så lite av en prøvelse for misjonærene som satt til bords med hele flokken og skulde gi den om så bare en anelse om hvad bord-sikk er. Etter at de hadde spist måtte de leke og danse — i begynnelsen måtte de voksne stadig sørge for at barna var i bevegelse, da de jo overhodet aldri var vant til å sitte stille og like frem måtte lære dette som en helt selvstendig kunst. Undervisningen kom dog fort igang. Den begynte med at man undersøkte om barna kunde gjøre korsets tegn riktig og be noen ganske enkle bønner — så gikk man igang med den lille katekismus som søstrene underviste i. Derpå lærte de å skrifte, å opvekke anger og avlegge en syndsbe-kjennelse samt avholde samvittighetsransakelse. Til sist efter tre måneders forløp gjennemgikk de en riktig over-høring og skriftepateren avgjorde da hvem som kunde motta første-kommunionen. Det viste sig at kun 30 ikke var modne nok til det. Men man forstår sikkert hvilket tålmodighetsarbeide som ligger bak ved en slik forberedelse. Barna reiste så hjem, men kommer regelmessig igjen hver tredje måned for å få et par dagers oppfriskelse av deres kunnskaper, hvorpå de vender tilbake med Frelseren i sine hjerter. Når de er 10 år gamle kommer de atter for noen måneders ophold hvor de da undervises i den store katekismus og får et så grundig som mulig kjennskap til bibelhistorien. Hvorpå de mottar Fermingens Sakrament.

Alle misjonærer hevder imidlertid at hele dette liv kun kan blomstre frem hvor mødrene vil hjelpe til med å gjøre hvad de kan for å holde den kristne tankegang fast i barna. Man ser mange steder hvorledes fromme mødre tar barna med sig ut på arbeid i plantasjene og mens de strir med sitt forteller dem bibelhistorie eller forklarer dem forskjel-

lige ting i katekismen. Alle disse mødre er lykkelige og takknemlige for det sinn barna gjennom denne store opplevelse får for hele det kristne liv. Selv føler de en stor og ekte glede når de kommer med sine små barn og disse kan svare riktig på hvad presten spør om.

En glede som deles av englene, skytsenglene i himlen.

Dødsfall i St. Pauls menighet i Bergen.

Gamle Bucher er ikke mer. Stille og rolig som han har levd døde han torsdagsmorgen den 17. oktober, uten døds-kamp eller smerte. Med ham er igjen en av den trofaste gamle garde vandret bort, en som med utrettelig utholdenhet har båret dagens byrde og hete og med glad tillit til Guds faderlige forsyn kjempet for Guds saks fremme — inntil døden.

Henrich P. Bucher var født den 16. mars 1851 i Tromsø og kom til Bergen i 1874. Bergenspressen skriver om ham:

«Bucher var utlært som typograf og blev i 1874 tilknyttet J. D. Beyers boktrykkeri, i hvilket firma hans lange arbeidsdag kom til å falle. Han var kjent som en dyktig fagmann og var meget interessert i sitt fag. Han var også kjent som en musikalsk interessert mann, likesom han ofret religiøse spørsmål megen oppmerksomhet. Han var medlem av den herværende katolske menighet og fungerte i sin tid også som organist i St. Paulskirken».

Til dette kan jeg tilføie, at han også i mange år var menighetens kasserer, et hverv som han røktet trofast inntil alderdomssvakhet og sykdom tvang ham til å overlate det til yngre krefter.

Det var i 1880 Bucher gikk over til den Katolske Kirke, samme år som den senere biskop Mgr. Offerdahl. De hadde begge to gledet sig til å kunne feire sitt 50-års jubileum sammen, men Gud kalde Mgr. Offerdahl bort bare noen uker før. Bucher var en sann lægapostel, støttet all gjerning innen St. Pauls menighet og var alltid rede til å ofre tid og krefter til menighetslivets fremme. Som alle Tromsøværinger var han glad i sin fødeby, og da han hørte at den koselige Vårfrue-kirke i Tromsø var blitt restaurert og oppusset, sendte han et vakkert orgel nordover. Jeg må enda nevne hans «religiøse korrespondanse», hans tallrike brev til sine mange venner innenfor og utenfor Norge, som alltid vidnet om hans store kjærlighet til Kirkens sak. Og endelig hans enestående troskap overfor de avdøde venner og kjente. Han glemte ingen og stadig lot han lese sjelemesser for dem. Et eksempel for oss alle og en grunn for hans mange venner til ikke å glemme ham nu når han er vandret bort.

Requiem aeternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei . . . .

Cujus memoria in benedictione est.

Blandt den store skare som vil ledsage avdøde til graven vil der trippe to små kjekke ministranter som vil vise sin kjære oldefar denne siste ære. Et minne for livet. Gid de må vandre i oldefars fotspor. Sognepresten.

N. K. K. F.s utlodning.

Utenbys ledd bedes vennligst sende inn loddøkene til

Ullrikka Sutter,
Wm. Thranesgt. 16, Oslo.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil vår høitkattede medarbeider, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som innsendes av våre abonnenter og som kan påregne almen interesse).

Geografi og religion.

Spørsmål: Er det noe i den påstand man ofte får høre — at Syd-Europa er katolsk, fordi katolisismen ligger mer for de derboende varmbloedige folkeslag, mens Norden er blitt protestantisk, fordi protestantismen passer best for de nordiske folk?

Sannhetssøker.

Svar: Nei, slik tale er i bunn og grunn ukorrekt og uhistorisk.

For det første forutsetter denne påstand at de nordiske folk selv har valgt å slutte sig til protestantismen — antagelig ved noget som et plebiscit eller folkeavstemning. Dette er imidlertid så uhistorisk som mulig. Det var jo de verdslige makthavere som med vold og brutal makt innførte lutherdommen. Om vårt eget land uttalte en av vårt lands ypperste historikere, professor L. L. Daae: «Hadde Norge ikke vært forenet med Danmark, vilde det sikkert vært katolsk den dag idag, ti det norske folk holdt med rørende troskap fast ved katolisismen og bøide sig bare for overmakten, da lutherdommen blev det påtvunget».

For det annet må det erindres at våre nordiske land i over et halvt årtusen stod under den katolske Moderkirkes åndelige førerskap, og for Norges og Islands vedkommende var nettopp denne tid storhetstiden fremfor nogen annen. Selv en så ensidig og partisk kirkehistoriker som pastor Ivar Welle sier om dette spørsmål: «En gang var alle Europas folk katolske, og vi vet temmelig godt hvorledes religion og folkeliv artet sig den tid. Vi kan med sikkerhet si at da var der ikke nogen vesentlig forskjell i gudsdyrkelse og moral mellem de forskjellige nasjoner. De strengeste munkeordener var likeså meget utbredt i Tyskland og Frankrike som i Spania og Italia. Valfarter og herlige, gledesfylte gudstjenester feiredes like meget i nord som i syd . . . Det er således ikke de sydlige racers sjeleliv som har formet katolisismen, og ikke de nordlige racers folkelyne som

har preget protestantismen, men omvendt» («Luthersk Kirketidende», nr. 4, 1923).

For ikke mange år siden skrev den berømte engelske etnograf G. C. Field herom i det ansette «Hibbert Journal»: «Når den nordiske race er blitt protestantisk og middelhavsrasen og den alpine rase er forblitt katolske, skal dette etter tradisjonell opfatning vesentlig komme av at den første har mer sans for personlig frihet, mens de to siste bedre forstår å bøie sig for autoriteten. Dette stemmer ikke med historien. De verste individualister har tvertimot vært italienerne (middelhavsrase), polakkene (alpine) og irlenderne (middelhavsrase). Evnen til å underordne sig under autoritetene har aldri i moderne tid vært mere utpreget enn hos de nordiske nordtyskere, mens de alpine sydtyskere er mer individualistiske. Det må sies at den moderne engelskmann lettere bøier sig for disiplinen enn den moderne franskmann. Det kan altså ikke være tendensen til lydighet eller frihet som har bragt de forskjellige racer til å forkaste eller velge reformasjonen».

Nei, her taler selve reformasjonens historie sitt tydelige sprog. Hverken folkelyne, «frihetstrang» eller lengsel etter andre former for det religiøse liv har skilt de nordiske folk fra Moderkirken, men havesyke fyrster som — støttet av en degeneret adel — hilste «reformasjonen» velkommen som en herlig anledning til å fylle sitt tomme skattkammer på kirke- og klostergodsets kostnad. Det er derfra slagordet «Cujus regio ejus religio» (d. e. den som har makten bestemmer religionen) skriver sig.

Herhjemme.

Hs. Høiærverdighet Biskopen ankom til Oslo tirsdag med M.S. «Brabant» som var 24 timer forsinket.

Biskopen vil på søndag innvie St. Fransiskus-Xaversøstrenes nye hospital på Hønefoss.

Tirsdag i neste uke reiser hs. høiærverdighet til Arendal og derfra til Kristiansand, hvor han fredag 1. november vil foreta den høitidelige vigsel av den nye kirke. — Fra Kristiansand reiser biskopen videre til Stavanger, Haugesund og Bergen, hvor han søndag 10. november skal meddele Fermingens sakrament. Hs. høiærverdighet vil være tilbake i Oslo ca. 20 november.

og derute —

ITALIEN. — I den lille Abruzzerby Teramo er nylig blitt avholdt den 11. italienske eukaristiske kongress under store festligheter. Som sin legat hadde pave Pius sendt kardinal Fumasoni-Biondo, Propagandakongregasjonens prefekt hvis reise formet sig som et triumftog. Ennvidere deltok over 30 erkebiskoper og biskoper. Hovedtemaet for alle foredragene var Eukaristiens forhold til den hellige Skrift. Særlig gripende var felleskomunionen for fem tusen barn, den nattlige tilbedelse under fri himmel og den avsluttende prosesjon gjennom den festlig smykkede by. Kardinallegaten tok sig forøvrig tid til å besøke Teramos sykehus og fengsler. Til erindring om kongressen har man reist et krusifiks på toppen av det nærliggende Gran Sasso.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Telefon 10 877, Oslo.